

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szentegyház-utca 41. szám.
Telefon-szám 586.

Hirdetések jutányos árban fölvetetnek:
az „Előre” kiadóhivatalában,
Ajtai K. Albert könyvnyomdájában
(Deák Ferenc-u. 4. sz.)
és Radics Sándor könyvkereskedésében
(Szentegyház-u. 1. sz.)

ELŐRE

Megjelenik naponként, délután,
vasárnap kivételével.

Egy szám ára 2 fillér.

Előfizetés egy hónapra:
helyben (házhoz hordva) — 80
vidékre (postán) 1— korona.

Nagyipart!

Az angol szerint az emberi nyavalyák főokozója nem az emberi rosszság, hanem az emberi tudatlanság. Így vagyunk jó magunk is az iparral. Magyarországon mindenki kívánja az ipart, rajong az iparért és még sincs ipar. Mert a kik megteremthetnék, nem mondom ellenségei, de nem őszinte barátjai. Vagy ha barátjai, olyan hivei, a kik szemtől-szembe hizelegnek és mindent ígérnek, háta megett mindenkit ellene mozgósítanak.

Hogy magyar ipar keletkezzék annak létfeltétele a magyar tőke. Magyarországon a birtokos osztálynál van. Még pedig a nagybirtok kezében. Ha a nagybirtok közjogi harcok helyébe a nagyipar megteremtését és fejlesztését tűzné ki programjával, akkor megvalósul, hogy „Magyarország nem volt, hanem lesz.” A nagybirtok a nagyipar fejlesztésének két okból nem barátja, egyrészt, mert irtózik a szocializmus terjedésétől és ezzel kapcsolatosan a munkabérek emelkedésétől, másrészt attól fél, hogy a majdan kialakuló kis polgársággal kell küzdenie a szocialis kérdésekben.

Ezzel vissza kell térnünk arra, a mit legelsőbb mondtunk: az emberi tudatlanságra. Mert a nagybirtok álláspontja tarthatatlan. A nagybirtok megakarja tartani a krajcáros napszámokat. Nem helyes: most ez egyszer legyen altruista és egoista — egy időben. Altruista annyiban, hogy ne irtózzék a munkabérek emelkedésétől, egoista, hogy jövedelmének fokozása céljából teremtsen nagyipart. Ha a munkabérek emelkednek, nő a **munkás fogyasztóképessége**. Ha a munkásnak, legyen az napszámos vagy bármilyen is, fogyasztóképessége nagyobb, akkor áldozhat olyan cikkekre is, melyek tulmennek a létfenntartás szükségletein. Ha a napszámos bére nem merül ki azzal, hogy életét napról-napra tengeti, meglehetünk arról győződve, hogy fog áldozni kulturára és ipari cikkekre. Ilyesformán a birtokostól elkerülő pénz sokszorozva kerülne vissza az ipart űző nagybirtokhoz.

Ha a nagybirtok átveszi a nagyipar fejlesztését, annak az létszen a további tisztán reá nézve fontos következménye, hogy a földjáradék emelkedik. Nagyon természetes most

már, ha a nagybirtok el van tőkelve, hogy ipart nem teremt Magyarországon, úgy rettegnie is kell a munkabérek emelkedésétől. Mert ez a szociális tünemény annak az osztálynak adna hatalmat és pozíciót, a mely az ipar megteremtője és fentartója. S hogy mi a nagybirtokot kívánjuk a nagyipar élén látui, annak egyszerű oka az, hogy szerintünk csak így **kerülheti el Magyarország** a nagybirtok és kispolgárság közt felmerülhető **osztályharcot**.

Felirat a képviselőházhoz.

A törvényhatósági autonomia biztosítása.

(Saját tudósítónktól.) A város ma délutáni szakszabotmányi ülésének előreláthatólag, legnagyobb érdeklődést keltő tárgya Apáthy István és társainak a törvényhatósági autonomia biztosítása tárgyában beterjesztett felirati javaslata lesz. A felirat kívánalmait minden kommentár nélkül közöljük a következőkben:

A felirat az 1886. XXI. évi törvény módosítását indítványozta, taxative sorolva fel azokat az intézkedéseket, melyek a törvényhatósági autonomia biztosítására szolgálnak. Négy pontban csoportosítja az indítványozók követeléseiket:

I. Az országgyűlésnek királyi kéziratral elnapolására és fölloszlatására vonatkozólag.

II. A törvényhatóságok köteleseit illetően az állami adókkal és az ujoncokkal szemben költségvetés nélküli állapot idején.

III. A törvényhatóságok önkormányzati szabadságának biztosítására teendő intézkedések.

IV. A kormánybiztosok, a királyi képviselők és királyi biztosok jogköréből.

Az első pontban az 1867. évi. X. t.-c-nek oly értelmezését kívánják, mely az országgyűlésnek ex-lexben való fölloszlatását lehetővé teszi.

A második pontban az ex-lex idején történő önkéntes adózás és a hadseregbe történő önkéntes belépés ügyét kívánja szabályozni, valamint a főispán eskütétele körüli eljárást.

Legterjedelmesebb része a javaslatnak, a harmadik, mely a törvényhatóságok önkormányzati szabadságát kívánja alkotmányos garanciákkal körülbástyázni.

A negyedik rész a kormánybiztosok és királyi biztosok hatósági jogkörét akarja megakadályozni s végül mindez intézkedésekhez büntetőjogi szankciót kívánna az indítványozók.

A felirati javaslatot ezek után a következőkben fejezik be:

„Kéri a magyar országgyűlés képviselőházát, hasson oda, hogy az eddig tapasztal-

taltnál súlyosabb megtorlás riassza el azokat, kiket az eddigi kiméletesség a haza elleni szolgálatokra a jövőben is hajlandóvá tehetne; szüntesse meg különösen a kiméletességnek azokat a legszembeszökőbb példáit, a melyek a haza polgárainak nagy részében állandó keserűséget tartanak fenn.” A határozati javaslatot Kolozsvár sz. kir. városa megküldi hasonló határozathozattal végett az ország valamennyi törvényhatóságának.

Esztegar pap üzelmei.

Ujabb adatok a bünkrónikához.

(Saját tudósítónktól.)

Tudtuk, midőn belevágtunk Esztegar pap bünös üzelmeinek leleplezésébe, hogy szennyes pocsolványon leszünk kénytelenek keresztülgázolni az igazság érdekében. *De szinte minden emberi képzeletet felülmúl Esztegar közéleti szereplésének elvetemültsége.* A jezsuita rendszer minden aljas fogásában járatos pap megmetyezte Szamosújvár társadalmát.

Ugyszólván az egész város apraja-nagyja ismerte Esztegar pap fertelmes életmódját. S vagy, befolyás birtokában mégis *terrorizálni tudta ez az ember a város társadalmát hosszú éveken keresztül*, Könynyenhívó iparosokból erős szervezetet toborzott maga köré. Mint elnök mindenhatólag intézkedett s saját önös céljaira használta ki hatalmát. A városi képviselőtestületben konzervatív-klerikális klikket csinált s évtizedekre visszavetette a város fejlődését. A polgárok jó részét azzal tudta terrorizálni, hogy iskolás gyermekeiket örökösen megbuktatással fenyegette. Hallatlan szigorral járt el a neki nem tetszők, vagy utjában állók gyermekeivel. Egy maturans diáktól az egész nyolcesztendei tananyag tudását követelte az osztályvizsgára.

Hasonlóképen járt el a követválasztások alkalmával. Saját jelöltje érdekében sorra járta tanítványai szüleit s a maga táborába erőszakolta őket.

A neki ellenálló diákokkal könyörtelesen bánt. A többi tanároknál minden ok nélkül be-beárulta őket. A templomban *miseközben* az így üldözött gyermekeket a hideg kövön maga mellé terdepeltette, de szemérmelenségeitől még ott sem maradtak mentek.

Ezen esetre vonatkozólag még töménytelen adatnak vagyunk birtokában. Ezeknek mindenike önmagában elegendő kellene legyen arra, hogy Esztegar állásától megfosztassék, melynek birtokában talán még ma is folytatja bünös üzelmeit a rája bizott gyermekek körében. Bármilyen undorító is e részletek, kénytelenek leszünk ezeket is felsorolni, mert igaz követelésünk teljesítésére, melylyel minden igaz embernek azonosítania kell magát, még ujjukat sem mozdították a felsőbb hatóságok.

WEISZ KÁLMÁN DIVATSZABÓ

KOLOZSVÁR, Mátyás királytér 22. sz. — Telefon 451. 113 2—*

Becsületszóra!...

Terrorizálják a magántisztviselőket.

(Saját tudósítónktól.)

Minket nem érdekelnek a napi politika eseményei, csupán annyira bírnak előttünk fontossággal, a mennyiben valamely szociális principium jut bennük kifejezésre, vagy valamelyes társadalmi igazság szűrhető le belőlük.

A politika szempontjából édes-keveset törődünk tehát a suba alatti civakodásokkal, melyek az egyik kolozsvári mandátum körül folynak. Nem hagyhatjuk azonban szó nélkül mozgalmak szociális részét, mely egy társadalmi réteg kihasználását vonja maga után.

A kolozsvári magán tisztviselői kar annak a klikknek kezébe jutott, melynek feje a kolozsvári kereskedelmi akadémia „hires” tanára. Ennek vezetése alatt a magántisztviselőket holmi egyéni célok elérése végett kiszolgáltatták a munkaadóknak. A magántisztviselőket csak egy rétege a munkaadóknak s érdekei azonosak is a többi rétegekkel. Az érdekszövetség azonban himes frázisokkal, az ábradikalizmus teljes arzenáljával felfegyverezve, orrukál fogva vezette mozgalmukat oly irányba, mely akármire, de különösen a főnökök érdekeire nézve lehet hasznos, csak a magántisztviselőkre nézve nem. A professzor ur, a ki nagyzási hóbortjában nemsokára egy kis anachronizmussal azt fogja állítani, hogy róla neveztek el a Lipótvárost, most újból képviselő akarna lenni.

Egyik kolozsvári nyomdában már meg is rendelte R. E. bankigazgató útján a következő felirású blankettát 5000 példányban:

Alulírott becsületszavammal kötelezem magamat, hogy a Kolozsvár második kerületében megejtendő képviselő választások alkalmával szavazatomat Kreutzer Lipót dr.-ra adom.

(név. lakhely.)

Ezekkel az ívekkel most a magántisztviselőket akarják házaltatni. A bankigazgató ur rendre házal a bankokban, terrorizál és terrorizáltat a professor ur érdekében.

A képviselői akarnokoskodáshoz semmit sem szólunk. Annál több szavunk van ahhoz a gyanus magatartáshoz, melyet az önjelölt ur a magántisztviselő mozgalmaiban fejt ki. Furesa és felette gyanus mindig, ha egy munkásvezér érdekében a munkaadók korteskednek vagy éppen terrorizálnak. A tanár ur tehát felette gyanus színben mutatkozhatik be saját volt kartársai előtt, akik hamarosan rájöttek, hogy a nagyurak eme jóbarátja elárulta már nem egyszer érdekeiket. Most azután valószínűleg akadnak köztük emberek, akik nem lesznek hajlandók hátukat oda tartani a — kapaszkodásra — ezutánra is.

SZINJÁTÉK.

A színházi iroda hírei. (Pesti nők.)

Holnap, szerdán este lesz a nyári színházban az első ujdonság. Lehár Ferencnek egy újabb operettje, a „Pesti nők” kerül színre. A darab telve van énekszámokkal, felvonulásokkal és táncszámokkal. A „Pesti nők” a következő szereposztással kerül színre: Rozsnyai — Király, Prokopné — Árpási, Klára — Batizfalvy, Pedál Menyhért — Kassai, Stublinszky János — Mátrai, Minni — Gergely Giza, Fifi — Reményi, Tini — Kovács Lili, Dr. Cinege — Dezséri, Erzsébet — Gerlaki, Gyuri — Makrai.

Műsor:

Kedd: Koldusgróf (rendes helyárral).
Szerda: Pesti nők (ujdonság, 1-ször).
Csütörtök: Pesti nők (ujdonság, 2-szor).
Péntek: Pesti nők (ujdonság, 3-szor).
Szombat: Mác' zsidó (esti előadás félhelyárral).
Vasárnap { d. u.: Flórika szerelme (félhelyárral).
este: Gül Baba (rendes helyárral).

H I R E K.

A polgármester tegnap nem tartózkodott Kolozsvárt. Helyettese nem intézkedhetett ügyünkben. A hatóság távollétében nem volt kinek benyújtani lapunkat — előleges cenzurára az utcai elárúsítás engedélyezése végett. Vajjon a hatóság szíves jóindulatát megfogja-e nyerni második számunk, azt nem tudhatjuk. Mi maradtunk, a mik voltunk. Az „ELŐRE” tehát ma is még csak trafikok útján kapható. Reméljük és hisszük, hogy közönségünk így is rája talál.

Tulipános iparvédelem. Sok olyan ur ül a Kolozsvári Athletikai Club választmányában s sok olyan tagja van az egyesületnek, a ki talán diszkrét ruhadarabjain is viseli a tulipán-jelvényt. De komolyság hijával van a tüntetés, ha annak idején, mikor vásárlásra kerül a sor: még olyasmit is külföldről szereznek be, a mit nálunk is legkitünőbb minőségben készítenek. Így a K. A. C. színes könyomatu versenyplakátja is Hamburgból került a kolozsvári hirdető oszlopokra. Bizonyára az a hamburgi műintézet készen raktáron tartja az eféléket. Így persze jóval kevesebbe kerültek a plakátok, mintha magyar műhelyben kizárólag e célra készültek volna. A mi ezt illeti: elég magas fokon áll a magyar sokszorosító ipar, sőt egyik legfejlettebb iparágunk ez. Nem kívánhatjuk senkitől, hogy a magyar ipar pártolása miatt magán eret vágjon. De éppen ezt ordítják a Magyar Védő-Egyesület és különösen a Sorompó alapszabályai. Hogy még akkor is magyar gyártmányt vegyünk, ha a külföldi olcsóbb. S ez erkölestelen fogadalom, mert hazug, mert eleve mindenki meg van arról győződve, hogy nem fogja betartani. Nem tarthatja be, mert lehetetlen. Maga az emberi természet szól ellene. Több őszinteséget kérünk a Tulipán katonáitól!

Magyar pénz osztrák célokra. Egyik Wesselényi-utcai kirakatban osztrák államsorsjegyek kínálóznak megvételre a járó-kelőknek. Áruk darabonként két korona. Ismeretes, hogy ezen államsorsjátékból befolyt pénzeket az állam hasznos társadalmi intézmények segítésére vagy alapítására fordítja. Már most miért hizlaljuk mi a Luegerbandák hatalmában levő bécsi intézményeket? Eléggő szűkölködnek a magyar társadalmi intézmények is. Két koronaért pedig ugyanakkora nyerési eséllyel bíró magyar sorsjegyet is kapunk. A magyar pénz ilyenét kiözlésének útját kell állanunk. Lássuk hát, mint véd a Védő Egyesület, s mint zár a »Sorompó«.

Mulatság. A magyarországi cipész-, eszmadia munkások és munkásnők Szakegyletének kolozsvári csoportja, 1906. évi június hó 24-én, saját pénztára alapja javára, a városi „Löwölde” összes helyiségeiben nyári táncvigalmat rendez. A mulatságon Kócsé bandája muzsikál. Jegyek előre válthatók Püspöki Miklós ur Mátyás király-téri üzletében és az Ujvilágban a szakegyletek gondnokánál.

Kalandos ifjak. Az orsovai határon tegnap letartóztatták Részta Károly és Stojkovits György lugosi jómódu szülők gyermekeit. A nagyreményű ifjak szülőiktől pénzt és értékpapírokat loptak. Törökországba szóló utlevelet találtak náluk.

Öngyilkosság. Özv. Bagaméri Károlyné, napszámos asszony, ma reggel öt és hat óra közt öngyilkos lett. Valószínűleg mérget ivott. Tetemét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

A Magyar-féle telekspekuláció. Lapunk tegnapi számában adtunk hírt a Magyar-féle telekspekulációról, melyet Katona András és társai megfélembiztek. A belügyminiszter leiratot intézett a városhoz, melyben

Katona András felebbezésének elutasításával a közgyűlési határozatot jóvá hagyja. A telekspekuláció ilyenformán — hála a befolyásos összeköttetéseknek — sikerült.

Vizsgálati hangverseny. A kolozsvári zenekonzervatorium június hó 21-én (csütörtökön) az intézet helyiségében tarja 2-ik vizsgálati (kamara) hangversenyét, a következő műsorral: 1. Mendelssohn. Zongora négyes. (2-ik és 4-ik tétel.) Előadják: Farkas Irén zongora (7. oszt.), Wissmüller Mihály hegedű (7. oszt.), Pongrác Adám viola (4. oszt.) és Lechner Egon gordonka (4. oszt.) 2. Schubert A vándor. Éneklő: L. Koller János (2. oszt.) 3. Farkas. Vonós négyes (2-ik tétel. Adagio.) Előadják: br. Apór István 1-ső hegedű (4. oszt.), Pongrác Adám 2-ik hegedű (4. oszt.), Wissmüller Mihály viola (7. oszt.) és br. Mannsberg Arvéd gordonka (3. oszt.) 4. Del' Aqua. La villanelle. Éneklő: Koréhné P. Berta (6. oszt.) 5. Schubert. Zongora ötös. 1-ső és 5-ik tétel.) Előadják: Böhm Dezső zongora (6. oszt.), br. Apór István hegedű (4. oszt.), Wissmüller Mihály viola (7. oszt.), Lechner Egon gordonka (4. oszt.), és Erdősi Herman (gordonka.) A zenekonzervatorium pártoló tagjai jegyeiket Lepage Lajos Mátyás király-téri üzletében vehetik át. Kezdeté este fél 8 órakor.

Tüzoltó-vizsga. A kolozsmonostori gazdasági tanintézet növendékei köréből tudvalevőleg már régóta önkéntes tüzoltó csapat van szervezve. Az intézmény célja az ország különböző vidékeire kikerülő ifjak előremozdítását a tűzrendészet fejlődését. A magas színvonalú kiképzésben részesült tüzoltó csapat június 29-én tesz nyilvános vizsgálatot, melyen gyakorlati előhaladásokról tesznek tanúságot. A vizsgálatot Jászberényi András gazd. tanint. segédintéző, tüzoltó főparancsnok vezeti.

SZOCIÁLIS MOZGALMAK.

A Kereskedelmi Alkalmazottak

Országos Egyesületének szociális bizottsága a fővárosban nagy értekezletet tartott az egységes nyolc órai záróra, a munkaidő szabályozása és az általános, teljes munkaszünet érdekében. Előadtak, fejtegettek, értekeztek, határoztak, szónokoltak, üdvözlő táviratokat menesztettek, de igaz ügyekben, jogos követeléseikben tapodtnyt sem haladtak. Ugyanabban az időben történt, hogy a kolozsvári kereskedelmi alkalmazottak tüntetéssel akarták a főnököket rákényszeríteni az üzletek bezárására. Sok helyt azonban nem tudták ezt megvalósítani. Szolgáljon ez intő tanulsággal a kereskedelmi alkalmazottaknak. Lássák be, hogy mostani országos egyesületük nem való másra, mint arra, hogy egy-egy szerepelní vágyó vidéki ur, aki stréberségnek nem talál itt megfelelő színteret, minden adandó alkalomkor fölrándulhasson a fővárosba jelöltösködni, konferenciáskodni. A K. A. O. E. nem szolgálja a kereskedelmi alkalmazottak gazdasági osztályérdekeit. De a tüntetések sem vezethetnek eredményre. A kereskedelmi alkalmazottak érdekei csak osztályalapon megalkotott szervezetben találhatnak biztos támogatóra. Minél hamarabb be fogják látni a kereskedelmi alkalmazottak, hogy az egyesülésben, a tisztességes, szerves öntudatos egyesülésben rejlik az erő, annál hamarabb fogják jogos követeléseiket megvalósíthatni.

A feministák köréből. (Leányok pályaválasztása.) A Feministák Egyesülete a fővárosban nyilvános gyűlést tartott, a melyen nagy számban jelentek meg pályaválasztás előtt levő leányok, szülők és egyéb érdeklődők. Glücklich Vilma, az egyesület nagybuzgalmu elnöke hosszabb beszéddel nyitotta meg a diszkusziót, a melyben lelkükre kötötte a szülőknek, hogy a gyermek hajlamait és képességeit szem előtt tartsák a foglalkozás megválasztásakor. Ajánlotta a leányoknak, hogy minél többen lépjenek az ipari pályára, az anyáknak pedig, hogy gondosan ügyeljenek leányaik testi fejlődésére és a mennyiben tehetik, tartassanak leányaikkal pályaválasztás előtt egy évi pihenőt. A tetszéssel fogadott beszéd után felszólalók a különböző pályák jó és rossz oldalait mutatták be a

megjelenteknek. — (A finn nők politikai felszabadítása.) A finn országgyűléstől elfogadott választási törvény a finn nőknek is megadta az általános választói jogot: 24 éves korában minden nő választó és választható. A finn nők politikai egyesülete az öröndetes eseményt közölte a Feministák Egyesületével. Büszkének vagyunk arra, — írják a finnek, — hogy Európában mi vagyunk az elsők, a kik megkaptuk a választójogot. A Feministák Egyesülete megleghangú átiratban üdvözölte a finn nőket az elért sikerhez és azt a reményt fejezi ki, hogy a fajrokonaink példáját a magyar parlament követi, majd mielőtt Európa többi államában is megnyitják a nők előtt a parlamentnek kapuit.

A kőművessztrájk. A kolozsvári sztrájkoló építőmunkások sztrájkbizottsága tegnap figyelmeztette a főkapitányságot, hogy ha nem hívják össze a békéltető bizottságot, más városokba helyezik el a munkásokat. A főkapitány értesítette erről a mestereket, a kik e hirt nagy meglepetéssel fogadták. Hogy mennyire színlődnek a vállalkozók a klikkrendszer bilincsei alatt, bizonyítja az a körülmény, hogy nem tehetnek semmit Reményik Károly távollétében, a ki belehajszolta a kis vállalkozókat az őket létükben veszélyeztető munkáskizárással most valahol messze tájakon üdül. Csodálatos, hogy a kis vállalkozók még nem látták be, hogy egyes nagyurak játékszerreivé váltak. A munkások, látván, hogy a békéltető bizottságot nem hívják össze, hozzáfogtak a sztrájkoló munkásoknak más városba való elhelyezésére. Tegnap Temesvárra ment el 83 munkás. Ma újabb 50 munkás megy el. S mire a vállalkozók a békét meg akarják majd kötni, nem lesz már Kolozsvárt építőmunkás. S vajjon kiket terhel majd a felelőség azért, hogy Kolozsvár városa vitális érdekeiben veszélyeztetik? Erre feleljenek a Spáda urak, a Reményik urak!

A dési építő munkássztrájk. Dészről írják nekünk: Az építőmunkások sztrájkja a vállalkozók makacskodása miatt még mindig tart. A munkások elszántan kitartanak. Győzelmük majdnem biztosra vehető.

Bojkott. A *Máté és Makkai* bádigos cég főnöke, Máté Mihály, a kit a munkások humánus bánásmódja miatt nagyon szerettek, tegnap este hirtelen meghalt. Maga Máté volt az, a ki üzlettársát, Makkai Józsefet, a ki a munkássztrájkok ellen többször valótlán följelentést tett, figyelmeztette, hogy munkásaival tisztességesen bánják. Makkai azonban nem fogadta meg a józan tanácsot, úgy hogy a munkások bojkottot mondtak ki ellene. A munkások nem is fogják a bojkottot visszavonni, a mi előreláthatólag a cég feloszlását vonja maga után.

Békéltetési tárgyalások. *Lapzárta-kor értesülünk, hogy a kolozsvári kőműves mesterek megrémülve a sztrájkoló munkások elutazásától, ma délben elhatározták, hogy dacára Reményik távollétének, ma d. u. 3 órára egybehívják a békéltetési bizottságot. Ugy látszik, a kis vállalkozók belátták, hogy Reményikéknek a munkáskizárással csak az volt a céljuk, hogy a kis vállalkozókat a tönk szelére kergesse.*

LEGUJABB.

Fővárosi tudósítónk távirati és telefonjelentései.

A delegáció ülése.

Budapest, 1906. június 19. (Saj. tud.) Bécsből jelentik telefonon, hogy ma kezdte meg a delegáció tengerészeti albizottsága a haditengerészet költségvetésének tárgyalását gróf *Thorockay* Miklós elnöklete alatt. Gróf *Majláth* Géza előadó ismertette a

költségvetést, mely a tavalyival szemben **tizenkilencezer korona többletet** mutat fel. Az ülés folyik.

A nagyváradi eset Bécsben.

Budapest, jun. 19. (Saj. tud.) Bécsből telefonálják, hogy a delegatusok **részletes jelentést kértek be** a nagyváradi botterhalte botrány ügyében. Sürgős távirat érkezett a hadügyminiszterhez is. A delegatusok a beérkezett adatok alapján megintertellálták a hadügyminisztert, a ki rögtönös válaszában megígérte, hogy a *botrány miatt felelősségre vonja és szigorúan megbünteti a vétkeket.*

Árviz a trónörökös birtokán.

Budapest, június 19. (Saját tudósítónktól.) *Prágából* táviratozzák: Tegnapról mára virradó éjjel óriási felhőszakadás volt Prága környékén. **A Bistriz vize áttörte védőgátjait és a víztömeg a trónörökös konopisti birtokára zúdulva, azt elárasztotta.** Az ár ereje vashidakat ragadott magával és hatalmas fákat tövestül csavart ki. **Tizenkét ember oda veszett.** A segélyakció megindult, a kárvallottak számára már most **több százezer korona gyűlt egybe.**

A nagy Galeotto.

Négy ártatlan halála.

Budapest, 1906. június 19. (Saj. tud.) *Zágrábból* táviratozzák: *Théry* odaváló gyógyszerészhallgató féltékenységi rohamában, mert kedvese egy barátját megcsókolta, az utcára rohant s revolverével **négy embert halálra sebzett.**

Felülkerekedett a zsarnokság.

Budapest, 1906. jun. 19. (Saját tud.) *Pétevárról* táviratozzák, hogy *Goremykin*, a birodalmi tanács elnöke a koronatanácsban azt indítványozta, hogy a hatáskörét túllépett *dumát kergessék széjjel.* A követekek közt óriási az elkeseredés. Mindnyájan arról vannak meggyőződve, hogy *ez az udvari körök intrikájának műve.* A forradalom kiújulása csak szítja az elégedetlenséget.

Vonat alá került hintó.

Budapest, június 19. (Saját tudósítónktól.) *Csáktornyáról* jelentik, hogy a csömöri állomások közt, a hol a sinek az országutat keresztezik, súlyos szerencsétlenség történt. **A robogó vonat elütött egy a sineken keresztül hajtó urasági hintót.** Ötön ültek benne s **mindannyian halálosan megsebesültek.**

REGÉNY.

Szerelmes vagy örült?

Bűnügyi regény.

(Folytatás.)

3.

II.

A kapitány.

Marc Henry körülbelül 35 éves férfi volt, halvány, finom és szép arcára tömört fekete haj hullott alá. Kis, szép metszésű szája a szelíd lelkiületét hirdette. Alakja magas volt, erős nyaka, hatalmas tagjai széles melle, energikus vérmérsékletet sejtetett.

Marc Henry állásától illően, mindig fekete ruhát és fehér nyakkendőt viselt. A gomblyukában a becsületrendnek hanyagul megkötött szalagja diszelgett.

Az ügyvéd odalépett a beszélő két öreg urhoz és köszönt.

— Önt keresem, Laval ur — szól Marc Henry — szeretnék önnel beszélni. Ismerem a szokásait és tudtam, hogy most itt van, tehát itt kerestem fel.

— Mivel szolgálhatok önnek, Uram, — szól Laval készségesen.

— A fia felől akartam kérdezősködni, amint tudja, barátok vagyunk. Ugy hallom, hogy pár nap óta Párisban van, most jött haza Afrikából; kérem, nem mondaná meg, hogy hol találhatom most?

— A Marokkó-szállóban, Saint-Germain-utca 55. — felelte Laval.

— Köszönöm. Mit gondol Laval ur, ott-hon találom most.

— Hat órákor nálam fog ebédelni, akkor bizonyosan találkozhatik vele.

— Hat óra előtt kell vele beszélnem, talán utban találom őt.

Marc Henry elbucszott, egy kocsiba ült és a Saint-Germain-utca felé hajtott.

Marc Henry mély gondolkodásba merült el és észre se vette, amikor a kocsi megállt. Szinte megijedt, mikor a kocsis beszolt, hogy megérkeztek az 55-ös szám alá.

Marc Henry otthon találta a fiatal Lavalt, a kapitányt.

(Folytatása következik.)

NYILTTÉR. *)

Figyelmeztetés!

Hivatkozva a helyi lapokban megjelent

végeladási hirdetésemre

újólág is felkérem a n. b. vevőimet, hogy számlatartozásaikat mos már sürgősen rendezni sziveskedjenek, nehogy legnagyobb sajnálatomra, ügyvédi beavatkozást legyek kénytelen igénybe venni.

Tisztelettel

Schéfer András.

* E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

Felelős szerkesztő: **Dr. Partos Kornél.**

Kiadja: **A Szerkesztőség.**

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Dudukám. Köszönet! Közölje velünk b. címét. Meglátogatjuk.

M—s M—s. Mikor jön szellemes közlemény a sz.-i remetétől?

Családi könyvtárak berendeztetnek.

Az összes magyar és külföldi irodalom nagyobbabásu művei

csekély havi részletfizetés

mellett megrendelhetők

RADICS SÁNDOR

könyvkereskedésében

KOLOZSVÁRT,

Szentegyház-u. 1. Mátyás király-tér sarok.

Könyvek fél árért kaphatók.

Ugyanott régi könyvek, okmányok, egyes jobb művek és könyvtárak a legmagasabb árért megvételnek. 101 1—

Ribner és Társa

elektromos világítási és erőátviteli vállalata
Kölozsvár, Egyetem-utca 6. sz.

Magán-telefonok és villámhárítók felszerelését sat., a legolcsóbb árak mellett.

Költségvetések és felvilágosítások díjmentesen eszközöltetnek. 108 2-10

Telefon 584.

Dús választék kizárólag hazai gyártmányu csillárookban.

Telefon 584.

Elvállalja magánlakásoknak, üzleteknek, gyáraknak, ipar-telepeknek, kávéházaknak

villamvilágítási és erőátviteli berendezését,

gáz- és petroleum-lámpáknak átalakítását,

villam-csengettyük szakszerű készítését és jókarban tartását

(utóbbi évi bérletben is);

Olcsó pénzt! $3\frac{1}{2}$, 4, $4\frac{1}{2}$ 0/0 alapon

házakra és földekre, az érték 70—85%-ig levonás nélkül — készpénzben, földbirtoknál minden előleges költség nélkül — gyorsan és pontosan adunk, — kérjük telekkönyvi és birtokív beküldését — lehetőleg rövid uton, mivel a rengeteg ügyeinkre való tekintettel, később előjegyzést nem fogadhatunk el. 113 1-*

Személyi hitelt nyújtunk kereskedőknek, iparosoknak és minden rendes foglalkozásúaknak, megfelelő biztosíték esetén kezes nélkül is.

Mindenki azonban, ha kölcsönt óhajt felvenni, nagyon helyesen cselekszi, ha előbb egy levélben kérdést tesz nálunk, — melyre mi megadjuk a teljes utasítást és ha ezt teljesen jónak találja, csak akkor forduljon kérelmével — mert ekkor már bizonyosra megy.

Vesünk használt mezőgazdasági gépeket, esetleg újjal kicseréljük, előleget adunk értékpapírokra és sorsjegyekre.

Pontos címünk: **Országos Hitelforgalmi Intézet Igazgatósága.**
Budapest, VII. Erzsébet-körút 29. szám.

Képviselőket fix fizetéssel alkalmazunk.

Alapított 1887-ben.

SÁMSON IZSÁK

uri és női cipész

112 1-5

KOLOZSVÁRT, Egyetem-utca 2. szám.

Ajánlja saját műhelyében, a leg gondosabb felügyelet mellett készült tartós és főképen komótviseletű, finom munkájú

cipőit érzékeny, beteg vagy hibás lábakra is.

Mindenféle színű finom bőr, selyem, lakk **báli cipők.**

Egy használt cipő beküldése, vagy a lábnak papirosra való lerajzolása után (vidékre is) dolgozik gyorsan, szolid kivitelben, izlésesen.

! Varrógépek ! kerékpárok !

és azoknak alkotó részei

legolcsóbban

Falk Imrénél

Kölozsvár,

Széchenyi-tér 39. sz. a.

szerezhetők be részletfizetésre is.

Mechanikai javító-műhely

E szakmába vágó javítások vidékre is olcsón és pontosan eszközöltetnek. 105 3-30



Megrendeléseket pontosan eszközöl a legújabb divat szerint

103 2-5

Fecső József

czipész

Kölozsvárt, Szent-

György-tér 2. sz.



Csak rövid ideig!

LIFKA-féle

ELEKTRÓ-BIOSKOP

A HUNYADI-TÉREN

egyedül álló szórakoztató intézmény.

Fényes villanyvilágítás.

Naponta 4 előadás:

6, 7, 8 és 9 órakor este. Vasárnap és ünnepnapokon d. u. 3 órától óránként.

Minden 2-ik nap teljesen új műsor.

Ülőhelyek felnőtteknek: I. hely 80 fill., II. hely 60 fill., III. hely 30 fill. Tíz éven aluli gyermekeknek: I. hely 40 fill. II. hely 20 fill. Katonáknak örmestertől lefelé a III. helyen 20 fillér.

Tisztelettel:

Lifka Ernesztin,

111 3-*

tulajdonosnő.

Egyszó ára egyszeri közlésért 4 fillér; kövér betűvel 8 fillér. Egy apróhirdetés ára legalább 60 fillér. Apró hirdetések ára előre fizetendő.

Apró

hirdetések

Apró hirdetések felvételnek az „Előre” kiadóhivatalában, Radics Sándor könyvkereskedésében (Szentgyörgy-utca 41. sz.) és Ajtai K. Albert könyvnyomdájában (Deák F. u. sz.).

NYÁRI SZINHÁZ.

Kölozsvár, kedden, 1906. évi június hó 19-én:

koldus gróf.

Operette 3 felvonásban. Irta: Leon Viktor. Zenéjét szerzette: Ascher Leó. Fordította: Mérei Adolf

SZEREPLŐK:

Stephanson Tóbiás, rendőrtanácsos	— — — —	Hetényi Elemér.
Kitty, a felesége	— — — —	K. Árpási Kata.
Malóna, leányuk	— — — —	V. Káldi Mariska.
Karinsky Bogumil gróf	— — — —	Kassai Károly.
Blackwell Jimmy, a „New-Yorki Óráslap” szerkesztője	— — — —	Király Ernő.
Diek, rendőrbiztos	— — — —	Horti Sándor.
Slippel	— — — —	Árkosi Vilmos.
Jessie, leánya	— — — —	Gerlaky Hermin.
Trunky	— — — —	Mátray Kálmán.
Pennyman	— — — —	Makray Dénes.
Grab	— — — —	Kovács Lili.

Vendégek, rendőrök, közönség, koldusok. Történet napjainkban, New-Yorkban. Az 1-ső felvonás a „Metropolitan Palace” előtt az utcán, a 2-ik felvonás másfél évvel később a gróf lakásán, a 3-ik felvonás hat évvel később New-York mellett, Stephenson nyaralójában.

Kezdete fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Telefon szám 364.

Nyomatott Ajtai K. Albert könyvnyomdájában Kölozsvárt, Deák Ferenc-utca 4. sz.

Telefon szám 364

Színházi, menyasszonyi esokrokat, koszorúkat szépen és izlésesen készít az **Ibolya virágcsarnok.** Westselényi Miklós-utca.

Veszek régi latin és magyar könyveket, okmányokat, régi képeket és metszeteket magas ártért. **Radics Sándor** Szentgyörgy-utca 1.

Egy jó karban levő zongora eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

Jókarban víz-levő szivattyu olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Színházi prizma-gukker hatszoros nagyitással — eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Házvezetőnőül ajánlkozik egy fiatal özvegy Gyereke nincs és vidékre is szívesen elmegy. Ajánlatok B. G. alatt a kiadóba kéretnek.